

Civillikums - OTR APAKŠNODA A Adopcija

162. Nepilngadīgā bērņa adopcija ir atļauta, ja tā ir bērņa interesēs.

Nepilngadīgā bērnu var adoptēt, ja pirms adopcijas apstiprināšanas viņš ir atradies adoptētāja aprūpē un uzraudzībā un ir konstatējama un adoptētāja savstarpējā pierotība, kā arī pamats uzskatīt, ka adopcijas rezultātā starp adoptētāju un adoptējamā izveidosies patiesas bērnu un vecāku attiecības. Adoptētāja aprūpē bērnu var nodot arī bēri tiesas lēmumu uz laiku līdz sešiem mēnešiem atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai adopcijas kārtībai.

(Trešdaļa izslēgta ar 10.03.2005. likumu.)

(12.12.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.03.2005. un 29.11.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

163. Adoptētājam jābūt vismaz divdesmit piecus gadus vecam un vismaz astoņpadsmit gadus vecākam par adoptējamā.

Nosacījumu par adoptētāja minimālo vecumu un pieļaujamo adoptētāja un adoptējamā vecuma starpību var neievērot, ja adoptētāja savlaulotā bērnu. Tomēr arī šajā gadījumā adoptētājam jābūt vismaz divdesmit vienu gadu vecam.

Šī panta pirmajā daļā noteiktos ierobežojumus var neievērot, ja starp adoptētāju un adoptējamā izveidojušās patiesas vecāku un bērnu attiecības.

Par adoptētāju nedrīkst būt persona:

- 1) kura sodīta par šiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar vardarbību vai vardarbības piedraudājumu, — neatkarīgi no sodmēģības dzimšanas vai noemšanas;
- 2) kura sodīta par noziedzīgiem nodarījumiem pret tikumību un dzimumneaizskaramību, — neatkarīgi no sodmēģības dzimšanas vai noemšanas;
- 3) kura atcelta no aizbildņa pienākumu pildīšanas to nekārtīgas pildīšanas dēļ;
- 4) kurai atņemts audžu imenes vai viesimenes statuss, jo tā nav pildījusi attiecīgus pienākumus atbilstoši bērņa interesēm;
- 5) kurai ar tiesas spriedumu atņemtas aizgādības tiesības;
- 6) kurai tiesa ir piemērojusi [Krimināllikuma](#) noteiktos medicīniska rakstura piespiedu līdzekļus par nepieskaitāmās stāvokli izdarītu [Krimināllikuma](#) paredzētu noziedzīgu nodarījumu.

Lai konstatētu pierotību adopcijai, bēri tiesa atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai adopcijas kārtībai neilgāk kā sešus mēnešus veic adoptētāja imenes izpiti.

(29.11.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

164. Laul tie b rnu adopt kop gi, iz emot gad jumus, kad:

- 1) adopt otra laul t b rnu;
- 2) otrs laul tais atz ts par pazudušu (bezv sts promesošu);
- 3) *(izsl gts ar 29.11.2012. likumu).*

(12.12.2002. likuma redakcij ar groz jumiem, kas izdar ti ar 29.11.2012. likumu, kas st jas sp k 01.01.2013.)

165. Adopt t reiz var vair kus b rnus. Adopt jot br i (pusbr i) un m sas (pusm sas) nav š irami. B rnu interes s pie aujama br u (pusbr u) un m su (pusm su) š iršana, ja k dam no vi iem ir ne rst jama slim ba vai ir š rši, kas trauc br us (pusbr us) un m sas (pusm sas) adopt t kop .

(29.11.2012. likuma redakcij , kas st jas sp k 01.01.2013.)

166. Personas, kas sav starp neatrodas laul b , nevar adopt t vienu un to pašu b rnu.

(12.12.2002. likuma redakcij , kas st jas sp k 01.01.2003.)

167. Aizbildnim ir ties bas adopt t savu aizbilstamo. Adopt jot aizbilstamo, aizbildnis galanor inu nodod vienlaikus ar adopcijas pieteikumu b ri tiesai. P c galanor ina pie emšanas b ri tiesa l dz dienai, kad st jas sp k tiesas spriedums par adopcijas apstiprin šanu, p rst v adopt jam ties bas un likumisk s intereses adopcijas jaut jumus.

Aizbildni no pien kumu pild šanas atlaiž p c tam, kad st jies sp k tiesas spriedums par adopcijas apstiprin šanu.

(29.11.2012. likuma redakcij , kas st jas sp k 01.01.2013.)

168. Adopciju nedr kst aprobežot ne ar k diem nosac jumiem vai termi iem.

169. Ir nepieciešams, lai adopcijai dod savu piekrišanu visi t s dal bnieki:

- 1) adopt t js;
- 2) adopt jamais, ja vi š ir sasniedzis divpadsmit gadu vecumu;
- 3) adopt jam vec ki, ja vi iem nav at emtas aizg d bas ties bas;
- 4) aizbildnis.

M te piekrišanu sava b rna adopcijai nevar dot tr k k sešas ned as p c dzemd b m.

Piekrišanu adopcijai tiesā dalībnieki burti tiesai izsaka personīgi vai ar iesniedz to notariāla akta formā vai ar burti tiesā apliecinātu piekrišanu. Piekrišanu adopcijai tiesā dalībnieki var atsaukt līdz brīdim, kad burtis tiek nodots adoptētjam.

Adoptējam dzīvības burti tiesa var lemt par piekrišanu adopcijai, ja:

- 1) aizgādābu steno tikai viens no vecākiem, bet otrs bez svara iemesla liedzas dot atļauju adoptēt;
- 2) adoptējam vecāks ir nepilngadīgs;
- 3) aizbildnis bez svara iemesla liedzas dot atļauju adoptēt.

Burti adopcijai ir nepieciešams burti tiesas lēmums, ka adopcija ir burti interesēs. Burti tiesa, pieņemot lēmumu, noskaidro adoptējam viedokli, ja vien viņš pats spēj to formulēt, kā arī emvērzi as par adoptētju, tai skaitā viņa personību, reliģisko pārliecību, ja tāda ir, mantisko stāvokli, sadzīves apstākļus, spēj izaudzināt bērnu, kā arī ziņas par adoptējamu, tai skaitā viņa personību, reliģisko pārliecību, ja tāda ir, veselību, priekšvērtības.

Pēc dzimnieka, kuram nav pastāvīgā uzturēšanās atļaujas Latvijā, vai ārvalstīs dzimušas personas līguma bērnu var adoptēt ar atbildīgā ministra atļauju un tikai tad, ja Latvijā nav iespējams nodrošināt bērnu audzināšanu imēn un pienācīgi.

(29.11.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarta ar 17.01.2013. likumu, kas stājas spēkā 31.01.2013.)

170. *(Izslēgts ar 12.12.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)*

171. Adopcija uzskatāma par notikušu, tiklīdz tiesa to apstiprina.

Tiesā var ataut adoptētjus neierakstīt adoptēt dzimšanas reģistrā kā vecākus, ja šāds adoptētju līgums ir pamatots.

Bez adoptētja piekrišanas ziņas par adopciju līdz burti pilngadībai nav izpaužamas.

(Ar grozījumiem, kas izdarta ar 12.12.2002. un 10.03.2005. likumu, kas stājas spēkā 07.04.2005.)

172. Adoptētājs par adoptētju imēnes locekli, un adoptētjs iegūst tiesības steno aizgādābu. Adoptētjam var piešķirt adoptētju uzvārdu atbilstoši šā likuma [151.pantā](#) noteikumiem. Adoptētjs var lūgt adoptējam uzvārdu pievienot savu uzvārdu, izņemot gadījumus, kad adoptētjam vai adoptējamam jau ir dubults uzvārds.

Ja adoptējam vārds neatbilst adoptētja tautbāi vai ir grūti izrunājams, adoptējam vārdu atauts mainīt vai tam pievienot otru vārdu, izņemot gadījumus, kad adoptējamam jau ir dubults vārds.

Pēc adoptētāju līguma tiesa var atļaut mainīt ar adoptētājam personas kodu. Aizliegts mainīt adoptētāja dzimšanas datumu.

(10.03.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.04.2005.)

173. Adoptētājs b rns un viņa p c n c ji attiec b pret adoptētāju un viņa radniekiem ieg st laul b dzimuša b rna tiesisko st vokli k personiskaj s, t mantiskaj s attiec b s.

Ar adopciju b rnam izbeidzas radniec bas attiec bas ar vec kiem un viņu radniekiem un ar t m saist t s personisk s un mantisk s ties bas un pien kumi pret viņiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.12.2002. un 10.03.2005. likumu, kas stājas spēkā 07.04.2005.)

174. *(Izslēgts ar 10.03.2005. likumu, kas stājas spēkā 07.04.2005.)*

175. Adopciju var atcelt tiesa, ja pilngad gais adoptētājs ar adoptētāju vienojušies par adopcijas atcelšanu. Iz muma gad jum adopciju var atcelt ar tad, ja š das vienošanās nav, ta u pilngad gais adoptētājs pier da, ka adopcijas rezult t starp adoptētāju un adoptētājam nav izveidojuš s patiesas vec ka un b rna attiec bas. Atce ot adopciju, t izbeidzas ar dienu, kad st jies spē k tiesas spriedums par adopcijas atcelšanu.

(29.11.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

176. Ar adopcijas atcelšanu tiek atjaunotas radniec bas tiesisk s attiec bas adoptētājam un viņa p c n c jiem ar adoptētājiem biolo iskajiem vec kiem un viņu radniekiem.

Ja ar adopcijas nodibin šanu adoptētājs ir ieguvis adoptētāja uzv rdu vai citu v rdu vai viņam ir main ts personas kods, tiesa, ja tas ir adoptētājam interes s, var saglab t ieg to uzv rdu, v rdu un personas kodu pēc adopcijas atcelšanas.

(10.03.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.04.2005.)